

MARIJIN LIST

Nevtepeno Poprijéta Devica Marija,
Zmožna Gospá Vogrska.

==== POBOŽEN MESEČEN LIST. ====

Vrejüje ga: **KLEKL JOŽEF** vpok. pleb. v Čerensovcih.
CSERFÖLD (Zalamegye.)

Dári.

Na misijone.

Raduha Kata z Hotize 1 K, Gábor Magda z Bednjáj 30 f, Raduha Andraš z Adrijanec 4 K, Zver Marija z Adrijanec 30 f, Deca čerensovka pri spevanji zasluženi dar 1 K 20 f, Pál Treza od Lipe 3 K, Čurič Ana z Trnja 60 f, z Zížkov: Cigan Verona 24 f, Vuk Treza 28 f, Prša Ana 24 f, Žerdin Jožef 1 K, Prša Štefan 70 f, Cigan Jožef 1 K, Horvat Kata 1 K, Zenkovič Kata z Hotize 1 K, z Čerenovec: Žížek Veronika 4 K, Zelko Marko 1 K, Žalik Anton 2 K, Klekl Jožef 5 K, Kreslin Ana z D. Bistrice 1 K, z Trnja: Cigan Marija 2 K, Djörek Marija 1 K, Horvat Jožef 1 K, Tkalec Ana 1 K, Magdič Ivan 4 K, Toplak Štefan z Renkovec 20 f, Magdič Martin z Renkovec 1 K, Kozár Mihal z Satahovec 3 K. Odposlano na salezijanske misijone v Turin.

Na Veržejski samostan.

N. N. 5 K, Kúhar Alojz pleb. od Nedele 10 K, Gumilar Ana z Cankove 50 f, Vogrinčič Mima z Cankove 1 K.

Kaj za pláče májo širitelje Marijinoga lista ?

Dostakrat se čuje ogovor: té ti, znáš velike haske i dobičke má pri tom, da rázno nosi Marijine liste! Viš kak njemi dobro ide! Pa bi míslíš brezpláčno teliko drkao po seli? En tretji ešče zná zmrčati, ka si je širitel že kravo pa ešče hišo küpo itd!

Drági ogovárjavci! Ne brüsíte si pámeti, bi si jo znali tá zbrüsiti, to bi pa velika škoda bila i nesreča privas, ki je tak malo máte. Ne brüsíte si je, ne čednite se, nego dajte na lepo, istinsko reč, štera zdaj popisana bo. Popisana pa bo pláča širitelov. Z toga popisa lahko razvidite velikočo širitelske pláče i ne si vam trebe pri vgojávANJI glavé tretí, ka keliko je koliko májo. Da kak predgovor právi, „pútra tak dugo hodi ná stúdenec, dokeč se ne potere“. Vi bi si túdí tak dugo znali glave tretí, dokeč bi se vam ne strle. To bi pa velika nevola bila! Zakaj koli? Záto, drageci moji, ka bi te tisto ž njé stéklo kaj je v njej, kak s pútre stečé njéna vsebina, kda se potere. V glávi pa praj pamet máte. To vam sčém občuvati Záto pa pazka!

1. Prvo pláčo širitelje od vás dobijo drági nenaročniki ali ne radi naročniki kda njim nakladéte té-le, ali pa spodobne kinče v rečeh na hrbet: Si že pá tú? Pa nemaš drúgoga dela,

Nevtepeno Poprijeta Devica Marija,

ZMOŽNA GOSPA VOGRSKA — POBOŽEN MESEČEN LIST.

VREJŪJE GA:

KLEKL JOŽEF

plebanoš na pokoji v Črensovcih. Cserföld (Zalamegye).

Z dovoljenjom višesnje cerkvene oblasti.

Prihaja vsaki mesec 8-ga na veseli spomin petdesetletnice l. 1904. dec. 8-ga obhajane zavolo razglašenja verske pravice o Marijinom nevtepenom poprijeti, štiri den je te pobožen list prvič slovenom vogrskim do rok dani. — **Cena 2 koroni, v Ameriko 3.**

Marija i deca.

Eden pobožen i vučeni dūhovnik so že v svojih, poznejših letih pisali svojoj sestri med drugim té lepe reči: „Midva, prelūba sestrice! moreva še dnes Bogá

hvaliti, da nama je Bog dao tak dobre stariše, da se v spomini še tak rada vráčava pod njihovo mirno streho! Ne vé m, drága sestrica! či se túdi ti spominaš ali ne, kak so naša pokojna mati navádno še dugo molili potom, gda je že v késnoj večérnoj vóri vse počivalo v sladkom spanji. Še le v poznejših letih sem začno to bole natenko premišlávati; pa nikaj gotovejšega ti ne moren misliti, kak to, da vékši del te molitve je bio za nas deco po vrsti. Nájni staréjši bratje so bili ništerni že od doma, zato je bilo zroka zadosta, da so molili za njé. Ali túdi mi mlajši smo kázali ništerno nevarno strán, ki je delala milomi maternomi srci vnoge skrbi i težáve«.

Ka ne, drága mladina, kak dobro mater so meli te gospod! Zném da túdi vi máte dobre, skrbne matere; či je pa šteri tak nesrečen, da njemi je nemila smrt vzéla prelúbo mater, ga iz srca milújem. Poznam pa še neizmerno bolšo mater, štera moli i prosi za vso deco celoga sveta tak prisrčno, kak ne more moliti i prositi niedna zemelska mati! Tá nájbolša vseh mater je Prečista Devica Marija. Marija neprenehoma prosi Bogá ovak za vse lústvo, ali za deco še posebi, še náj bole. Istina je, da Prečista Devica lúbi ves krsčánski svet, i po pravici se imenúje Mati i pomočnica krsččenicov; istina je da Marija šcé vsem pomágati, žele vse rešiti, ne zametávle nikoga, štokoli k njoj pribeži: ali prav posebno nagnenje má do krsččánske mladine, do nepokvarjenih „malih“! Pa zakaj?

1. Marija se je od Jezusa navčila deco tak lúbiti, za deco posebi skrbeti. Jezuš si je zvolo túdi sam mali biti, i kak drúga deca pomali rasté, da bi vsem malim zapústo zgléd nájveličastnejše svetosti. Pri njem vidimo v náj lepšoj podobi vse tiste jákosti, štere kinčajo i osrečújejo lúbo mladost. Tú vidimo svéto čistost tak nebesko lepo se lesketati, tú vidimo takšo poniznost, takšo bogolúbnost, takšo pokorščino, takšo delavnost i potrpežlivost,

da se ne moremo zadosta načudovati. Ovak pa tū nega nájti nikaj nenavádnoga, nikaj nečimurnoga, prav niedne imenitnosti ponosnosti ne; vse je tak tiho i priprosto, tak lepo i podučljivo, tak pobožno i lübeznivo, da se z rečjov ne dá povédati. Gda je prišeo Jezuš svet odrešit, si je šteo náj pred mladino pridobiti, mladino rešiti. Zato je v delavnici v Nazareti rávno mladini kázao tak bliščéči nebeski zgléd. Zato je tūdi v svojem očivesnom življenji i včenjej tak prisrčno skrbo za mladimo. Zato je povédao tak strašen jaj vsem zapelivcom i pohujšlivcom, rekoč, da mlinski kamen na šinjeki i smrt v globočini morja, ne bi bila zadostna kaštiga takšim, ki mladini nedužnost jemléjo! Mladénca je še posebi včio i njemi dáo poseben presvet krščánske popolnosti. Rávno mládim na hasek je delao náj bole genlive čüde: 12 letno deklico i mladénca Najmskoga je obüdo v življenje. I kakšo lübezen je meo do deviškoga Janoša!

Kak blüzi je te čisti mladénc s meo biti k najčistejšemi Jezuš! Sebov ga je vzéo na goro Tábor, na vrt Getzemani — pri zánjnoj večérji njemi je na prsaj slono — i še ž njegovih mirajočih vüst je čüo tolažilno reč za slovo. Tak močno pri srci je bila Božemi Zveličiteli mladina; bila njemi je naj lepši del njegove črede, náj gíngavejša sadika v njegovih goricah, i zato ga tak lepo imenüjemo „Prijetela decé“.

Pa glejte, vse to je premila Mati Boža z lastivnimi očmi glédala i občüdüvala 33 lét. Od Jezüša se je navčila, kakši džündž dragoče je dete, je mláda düšica! I ár je njéno srcé Jezušovomi tak podobno v vseh rečéh, mislite da njemi ne de vednáko tūdi v lübézni do decé? I či je Jezuš že mirajoč velo: „Mati, glej tvoj sin!“ ali mislite, da ne de Marija nájpred sprejemala onih za svojo deco i nájpred odpirala svojega maternoga srca onim, štere je njéni Sin tak jáko lübo i čüvao? Zato, ár je Marija Jezüšova Mati, je tūdi Mati vse decé i za nje

má svojo prvo lübezen, prvo skrb. Kak je Jezuš zváo: „Püstitute male k meni,“ tak tüdi Marija zové po rečah sv. Cerkvi: „Što je máli, náj pride k meni!“ Marija zná, da je mladosti čas nájdragši čas, da je bogolübnost i nedužnost mladih lét neprecenlive vrednosti.

Jeli bár vej mámo že mi navádni lüdjé nikše posebno poštvánje i lübézen do prav dobroga nedužnoga človeka? Nikaj se nam ne vidi tak lepo, tak lübeznivo i takše cene. „Kajkoli se tehta, (vága) govori sv. Düh, ne teliko vredno, kak čista düsa“.

I či že mi grešni lüdje tak sodimo, ka še le oni, ki so sami med svetniki? O, vsi veliki i imenitni vučitelje sv. katoličánske cérkvin. pr. sv. Vincencij Pavljanski, Frančišek Ksaverij, Gregorij, Avguštin, Vincencij Fererij, Karol Boromej, Fračišek Saleški, Alfonz Lingvorij i brez računa drügi, ki so čas i vučenost v čast božo obračali v goricah Gospodovi, vsi so včili radi mladino. I zakaj pač? Rávnó zato, ár májo deca še nedužno, čisto, preprosto, dobro srcé. Pri takšem návuki, med málimi, so spoznali, zakaj je Jezuš deco tak jáko lübo, je obimao i blagoslavlao.

Pa pomislite zdaj; Marija, blažena Mati Boža, zná jezerokrat bole preštirati nedužnost i čistost, kak nájvékši svetniki. Marija predobro zná, da vsaki, šteri se v mladosti ne zgübi med posvetnjáki, nego zvesto i stanovitno slüži Bogi ka má nájbolšega, nájlepšo cvetlico svojega življenja, prinesé Bogi v dár, ki je v njegovih očeh ves čist i nezamázan, ves lübezniv i prijeten. Mariji je pri tom nikak tak kak pri vrtnári kertesí. Vrtnára veselijo ovak vse cvetlice, vse drevje i sád po ogračeki, ki ga oskrbláva; ali náj bole je veséli prvih cvetlic, korin, štere včasi po odhodi mrzle zime cvetéjo; nájbole povoli njemi je prvi sád, šteri se rano na spomládi rodi. Tak Marija ovak lübi vse krščenike, ki so dobre vole i je sprijémle za svojo deco; pa náj vékše veselje njoj vendar li delajo

nedužna deca, vrli mladenci i bogoljubne mladénke. — Te so tak rekoč prve cvetlice, prvi sád na cerkvenom vrtil; to so posebni prijátelje, to so zvoljeni ljubenci Marijini.

Sv. pismo nam pripovedava prav genliv zgléd, kak veliko lübezen more meti mati do svojega deteta. Čtémó naime, da je mogeo bogolübni mladi Tobijaš za duže časa zapüstiti dom svojih pobožnih starišov. Ár se je predugo na tujinskom müdio, ár ne mogeo v právom časi domo priti, je bila njegova mati jáko žalostna. V svojoj velikoj žalosti je hodila vsaki dén na pole i se je hrepeneče zgledávala proti tistomi kraji, od šteroga je meo priti njeni prelübi sin. Šla je celo na vrh gore, kjer se je daleč okoli vidilo, da bi tak prle i ležej zaglédnola svojega sina, gda bi prišeo. Nazadnje ga je zaglédnola i njeno jasno materno oko ga včasi spozna, vsa veséla je bežala, moži pravit: „Tvoj sin pride!“ Kak se je oko té dobre materé brez mira i prestanka zgledávalo po pobožnom deteti; tak tüdi vedno verüstüje tam gori v nebésah edno oko nad decov Božov, nad mladinov; i to je materno oko Marije Device! O gotovo na lübo mladino posebno obráča deviška Mati Boža svoje oko; za njo náj bole skrbi; njé ne more pozábiti, ne more zapüstiti; njo želé pred vsem rešiti, da bi mogla ednok pred tronom nebeskoga Očé pri smrti od vsakoga vesélo sporočiti: „Glej, tvoje dete pride!“ Marija predobro zná, kak neizmerno imeniten je mladosti zlati čas, kak neizreklivo veliko je ležeče na njem. Marija predobro zná, gda je mladost pridobljena, je vse življenje pridobljeno je rešena düša, je néba zagotovljena; či je pa mladost zgübljena, teda je vse življenje omámljeno i okuženo, düša je v najvékšoj nevarnosti, néba žalüje, pekeo se veseli. Marija tüdi dobro zná, kak lepa, neprecenlivo lepa je düša, dokeč se leskeče v svetoj nedužnosti v nezamazanoj čistosti! O njeno čisto Materno oko nemore gledati, gda

bela nebeska lelija nedužnosti glavico povéša, vehne preminé!

3. I rávno zato zádnič Marija tak jáko skrbi za mladino, ár zná, v kakšoj strašnoj nevarnosti je, zapraviti nájlübši kinč.

Nájhüjši sovrážnik neskušane mladine je hüdobni düh. V svojoj peklenskoj jalnosti i hüdobiji je skleno posebno mlade lüdi povsod zalezüvati i oká ne odvrnoti od njih, dokeč neso pridobleni. I zakaj pa? Že zato, ár v nevoščenosti ne more trpeti, da bi bio što v rajskoj nedužnosti srečen i veséli, ár more sam v strašnom ognji škripati i tuliti. Zvün toga si pa misli šatan: »Či si ednok pri človeki mladost pridobim, mi skoro stalno ne vujde njegova düša.« I ta njegova miseo je ne prázna. Ğda je mládi človek zapelan i pridoblen za greh ali celo za strašno navádo, o potom se zlepa ne zvrne strah Boži i bogolübnosti nebeski mir v njegovo raztrgano srcé; pravo pobolšanje je potom silno težko i se le redkokrát popunoma zvrši. Vse življenje je nikak pokvarjeno, i v mladosti privajeni greh se večkrat še v starosti ne zapüsti poleg rečih sv. pisma: »Mladénc vajeñ svoje poti v mladosti, tüdi v starosti ž nje ne stopi!« (Preg. 22, 6.) I domáči pregovor je: Ka se Janči navči to Jánoš zná. Što je v mladosti mrzeo za vero, jakost i pobožnost, bo ostao še v starosti mrzeo i ledeni. Za vse bode bole meo čas kak za službo božo, verske pobožnosti bodo na drüгим, trétjem, desétom na zádñjem mesti. Vse to hüdi düh dobro zná, i nepüsti vö niedne prilike, kje njemi je le količkaj mogoče mladosti nedužnosti zánke nastávlati.

Nevolna mladina, što de te čuvao od takšega zvito-ga i mogočnoga sovrážnika? Marija ti je zadosta močna pomočnica i obramba. Či samo máš kaj dobre vole, odkritosrčne lübezni i časti do Marije v mladom svojem srci, pa se ti ne trbé bojati hüdobnoga sovrážnika. Žive stvari se tak ne boji hüdi düh, kak Marije. Ğenlivo je,

Marija po svojem Jezušeki varje dečico.

kaj se čté od življenja častitoga brata Frančiška iz reda Karmelitov. Té preprosti brat je Marijo presrčno, lübo i dečinsko častio. V svojoj celici je meo!prav lepo podobo

Matere Bože, štero je meo v posebnoj časti. Poleg je meo še tūdi táblico, na šteroj je bio narisan hūdi dūh v grdoj odōrnoj podobi. Gda je šo té brat s svoje celice po svojem oprávilu, obeso je táblico pod podobo Matere Bože i prav priprosto molo: »Lūba Mati Boža! Straži mi toga sovražnika, da mi nindri ne de mogeo škoditi!« V tom je silno lepi i hasnoviten návuk za tébe lūba mladina! Dokeč si v obrambi Marijinoj, ti peklenški sovražnik ne more škoditi, ár sv. Alan pravi: »Šatan beži, pekeo trepeče, gda zazovém: Zdrava Marija!«

Drūgi grozen sovražnik neskušane mladine, šteri je pa prav za prav ne nikaj drūgo, kak pomagáč, hlapec hūdoga dūhá, je hūdobni svet, t. j. pokvarjeni, brezvestni, grešni lūdjé po sveti. Té sovražnik je vednáko jálen i sleparski, vé že sv. pismo pravi »Deca svetá so po svoje bole prebrisana, kak deca svetlosti!« Svet zná dobro loviti i noriti, pripravla šatani bogato žétev. Pa kak nájležej?! — Pri mladini, pri deci začne, ár dobro zná, da nevedna mladina se dá náj leži zapelati, ravno zato, ár je še slaba, pa vendar preveč živa, lehkomiselna i nestanovitna, i ár še ne pozna strašnih nevarnosti i sovražnikov, brezračunanih mréz i zánk njoj povsod nastávljenih. I tūdi nešče zasūkani svet opūstiti vgodne priložnosti, nego skūša že mlado srcé popolnoma pokváríti; priza-deva si zadūšiti, ka je dobroga v njem, strasti pa hūdo nagnenje zbūditi i tak gingavo, mehko srcé za hūdo vužgati i pridobiti.

Posebno se pokvarjeni svet poslužūje treh pripomočkov: slaboga zgléda, sladkoga zvánja i prikritoga zasmehofanja. — Oh lūba mladina! kak se mi miliš, da bi krváve skuzé točo za tébe, či premišlávlem nevarnost tvoje lepe nedužne dūše! Vu sredi med pokvárjenimi lūdmi moreš živeti, i glédati slabe zgléde okoli i okoli; glédati kak se greh i nevera šopiri, nedužnost, pobožnost i práva vera pa telikokrát zaničūje i zametávle, v

reči, pisanji i djánji; gledati takših presleplenost, šteri brez zvišenoga čütenja le za grešnim veseljom idejo! To je hüda sküšnja tüdi za tébe; večkrát ti že skoro pride na miseo, da moreš tüdi ti tak delati, kak drügi, i že zdigneš nogo že že ščeš prestopiti z voske poti na šürko cesto i se pridružiti brezračunanomi šeregi, ki leti proti pekli! — Poleg toga še prihája na tébe jálno zvánje i oblübe, lepe reči i prilizávanje, premotliva darila i vse, ka svet má, da bi te prav gladko na léd spelao, kak govori sv. pismo: »Sladke reči má sovráznik na svojih vüstaj, v svojem srci pa misli, kak bi te v jámo süno!« — Še več; či svet s tem dvojim orožjom ne doségne svojega namena, posküša ešče eden pripomoček, ki je večkrát nájnevarnejši, naime zaničlivo zasmehávanje. I takši lüdjé nindri ne sfalijo, šteri so sami pokvarjenoga srcá, i zato jakost i nedužnost zaničávajo i se s pobožnih norčárijó. Ali ne ga v takšoj nevarnosti nikše pomoči?

To so gotovo, grozovito velike nevarnosti za deco. Kje šcéjo iskatí pomoči, pribežálišče da ne prejdejo? Ka bi spítávao, kje? Vej to že naravno očivesno, da v nevarnosti pribeži dobro dete k svojoj materi; i keliko je vékša nevarnost, teliko tesnejše jo prime, i bole se k njoj rivle.

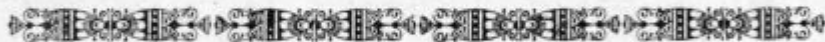
Tak naj bo tüdi v düšnih potrebčinah! K Mariji pribežite vsi ki ste v düšnih nevarnostih! Brez nevarnosti pa ne nišče, posebno mladina ne; zato vsi, prav vsi ki šcéte ostáti dobri pribežite k Mariji! Ona vas more, Ona vas šcé čuvati.

Slavni düšni vodnik sv. Vincencij Fererij, ki je teliko düš za nebesa pridobo, je meo navádo na predganci i v spovednici znova i znova ponávlati: Lüba moja deca! Lübite Marijo, naj ne te zgübleni; častite vsaki dén Marijo, potom ostánete v jákosti i se zveličate. To škér je spoznao té mož po voli Božoj za nájbólšo, da se po njej občuva nesküšana mladina, pohüjšanja i zapelávanja, i da si ohráni nedužnost i priprostost srca.

Angelsko čisti mladénc Janoš Berhman iz Jezušove družbe, ki je v svojem 21. leti sveto mro, i mladini zapūsto prelepi zgléd, je bio posebno goreč častivec Marijin; meo je navádo praviti: »Tak dugo se mam bojati za svoje zveličanje, dokeč neman práve pobožnosti do Marije.« Večkrat je s suznimi očmi pravo: »Marijo ščem lübiti, Marijo ščem lübiti!« To dečinsko častenje je bilo obilno pláčano; ohrano je náj dragši kinč, šteroga je meo, svojo nedužnost. Nikelko vör pred smrtjov je povedao predstojniki, da, keliko se pred Bogom spomina, svoje vesti nigdár ne zamazao z niednim velikim grehom. „I za to veliko milost, je pristavo bogolübní mladénc, se za Bogom neman nikomi drügomi zahváliti, kak svojoj lüblénoj materi Mariji.“ Tak je pravo i nye-gova lepa düša je šla k presv. Devici med angele.

Tak mirajo Marijina deca, štera se v dečinskoj nedužnosti greha skrbno čuvajo i Marijo častijo.

Po „Danici“ (šj.)

Férmanje gobavih.

Jé en strašen beteg neozdravljiv — goba se njemi pravi i stoji v tom, da betežniki kotrige pomali dolgnilijo, düša njim je pa tužna, kak da bi od vsega ostavljeni bili ešče od Boga. Pa té beteg se drügoga tüdi prime. Zato pa so ti betežniki osamleni, to je od drüгих ločeni. Vsi se jih ogiblejo, samo katoličanski dühovniki i nüne ne. Preminoče leto junia 9-ga, piše sestra Colomba — so novi nagasak — ski püšpek tüdi pohodili te nesrečne i je poférnali. Siromačeki so z venci vse oplelli pa eden ovoga pomagali, naj morejo pred püšpeka priti. Eden slepec, šteroga noga ešče ne gnčila, je

radostno neso ednoga plantavoga na ramaj; ki je pa pot kazao slepomi. Drugi so pa eden ovoga podpirali, naj kem prle pridejo. Notri v kapeli i na trnaci so se vse trli, naj ne sebi nego eden ovomi kem boljše mesto poskrbjo. Med mešov püşpekovov so prečiščeni i ne je bilo pri tom dogodki sühoga oká. Dvá plantavca sta ne dopüstila, da bi jih va što neseo k obhajili, vlekla sta se pred oltár med groznimi bolečinami, naj pokažeta, kak radiva mata Jezusa. I, gda so sv. potrdjenja svestvo zadobili ti nesrečni so srečnejši grátali, kak milijoni zdravi i zadovolnejši, zato ka so se obinjávali, küšüvali od veselja i spevali pobožne pesmi, naj odkrivajo, kak veliko radost njim je vlejšao z miloščov vred Düh svéti pri férmí v srca. (Hirnök 1914. I.)

Kaj právijo evangeličanci od mešanoga zákona?

Lehkomišleni katoličanci so tisti, šteri tak zváni mešani zákon sklenejo z drúge vere peršonov. Nikák bi mislo, ka si samo mi premišlávleno tak, pa čtite, ka verni protestantje od toga držijo:

1663-ga so v Dietzi meli správišče, štero etak odločilo: »Pastérje naj pázijo skrblyvo, naj se njihovi ne ženijo z pápincami, pa či bi šteri šteo, naj ga dolizgučijo.«

1669-ga so na angleškom novi katekizmus vödáli, šteri od té reči etak piše: »Práve reformérane vere vernicje ne smejo z nevernikami, z pápincami, ali z drúgimi bolvane moléčimi zákona sklenoti.«

1883-ga je vürtemberska stolica njihova tüdi tak sodila — pa šče vsi tak sodijo, šteri konči svoje držijo.

Mi pa, ki známo, ka je práva vera Kristusova naša, bi inači sodili? Ne je dober katoličan, ne pozna on svoje vere, kí takše čini!

Keliko luteranov hodi v Berlini v cerkev?

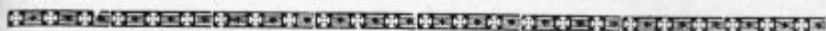
Berlin, glávno mesto nemškoga držánja, se časti pri nas tak, kak sredina luteranskoga sveta. Pa v tom mesti so edno nedelo prečteli, kelko je tam luteránov v cérkvaj. Dve cérkve sta punive bilé. V ovih 66-ih je bilo v ednoj 1000 stolcov i 77 lúdih, v drúgoj 1800 st. i 100 l., v trétjoj 1600 st. i 171 l., v štrtoj 1200 st. i 281 l., v pétoj 783 st. i 51 l., v šéstoj 1447 st. i 90 l., v sédmoj 2600 st. i 175 l. v osmoj 1220 st. i 34 l., v devétoj 1400 st. i 95 l., v desétoj 3370 st. i 878 l., v edenájstoj 1400 st. i 67 l., v dvanájstoj 1400 st. i 195 l., v trinájstoj 850 stolcov i 213 lúdih samo i t. d. V celom váraši živé tam 1 milliona i 700 jezér luteránov i kala-vínov pa z vseh teh je v tistoj vóri samo 11,252 lúdih bilo pri božoj slúžbi. Pa ne čúda, ka lúdjé tam ne idejo, kde ne sv. meše, ne daritve novoga zákona pa ne oltár-skoga svestva. Kaj bi tam? Nás ponávlanje Kristusove križne daritve i v oltárskom svestvi živoči Jezus vleče v cérkev — njé ne vábi nikaj, záto ka so njim to vse vkraj vzéli oni, kí so se tak vóđáli, da je oni kaj bošega navčijo, kak je včila sv. maticérkev.

Kak se naj poklánjamo?

Poklanjamo se navadno tistim, štere poznamo i kí nás poznajo. Krščanski poklon je „Hvaljen bodi Jezus Kristus“, „Amen“ ali „Na veke.“ Pomali z návade ide! Oni, ki so mrzli vu veri, se sramüjejo toga poklona, ráj dober dén, ali srečno júžino želejo eden ovomi, ka stem posvedočijo sveti, ka so oni prebrísane gláve ino modri lúdjé, šterim je starinsko krščanstvo že ostarelo. Mí pa hválimo dale po starinskem Bogá v kom smo si

bratje, ki nas je odkúpo ino se izda skrbi za nás. Pius X. so letos dáli 100 dnévne odpústke vsakomi vsakikrát, ki v stáliši milošče z tem poklonom pozdrávla drúge!

Hválimo oltársko Svestvo.

Oltarskoga svestva čast razširiti je najvékša žela našega sv. očo, za to vsako najménšo priliko rábijo, kak bi mogli ležej té svoj námen doségnoti. K tomi námeni sliši túdi to, ka so ne dugo dopústili, ka vsaki ki v stáliši milošče moli te reči: „*Hváleno ino čéšćeno naj vsikdár bo presvéto Rešno Telo!*“ vsakikrát naj dóbi 300 dníh odpústkov pa či to celi mesec vsaki dén právi, te z spovedjov i prečiščávanjom ednok na mesec dobí popune odpústke.

Angležka verska nemirovčina.

Na Angleškom je velka verska nemirovčina nastánola poleg toga, ka angleški luteránje túdi vnoge missione májo v Afriki. Samo ka, ki so domá ne jedini vu veri, oni tam túdi rázlična včijo. Zamorci so pa to v pamet vzéli pa rávno za volo vnoge razkolnosti anglikánske vere, neščéjo vu njo stopati.

Proti tomi sta štela pomoč náidti Peel mombassaski i Willis ugandaski anglikánski púšpecje, zato sta vkúp pozvala missione pa jih je devétero rázličnih vór anglikánskih missioneárov, šteri so si pogovorili, ka krst pa vero božo do vsi v glih včili pa so te šli v edno presbiteriánsko církev vsi vkúp pa so tam vsi hodili k »gospodnovoj večérji«.

Zimos se tá dogodba domá na angleškom vözvedila pa se zdaj štükajo, jeli je to prav bilo, ali ne!

Ali to edno vidimo z toga, ka naime jedinost je prvo znamenje práve sv. matere cérkve, to ešče afrikánski zamorci spoznajo. Pa kde té jedinosti nega, tam nemre biti právi návuk Kristusov.

Tej angleški missionárje z svojim djánjom túdi to svedočijo.

Bog njim daj spoznati, kde je práva jedinost ino je pridružiti knjoj!

„Lübléni moj svéti Jožef,“ tak je pravo Jezusek njemi, tak ga je zvala i Devica Marija. Trétjo nedelo po vüzmi i osem dni po njej obhája sv. mati céркеv god varstva sv. Jožefa. Té dneve naj i z našega srca kipi pozdrav lübéznipun „Lübléni moj sveti Jožef.“

Romanje po ostanke Sv. Martina v Tur na Francuško.

VII.

Maj. 29.

Riviera.

Pomlite vi ešče to, ka gde sam dokončao jas nájnaslednje moje pripovedávanje od romanja? Tam, gde smo té žalosten glas zvedili v Genova váraši na kolodvori, ka sta 2 romara pred nami nikak prejšla. Šést nas je bilo samo tam, pa bi nas osem moglo biti. Čednili smo se, kamakoli sta te tejva klantoša odišla; lahko so njiva gde žandárje zgrabili i v temnico záprli? Što pa zná to. Mogoče bi se bilo to tüdi zgoditi. Nego ár smo njiva nindri nej vidili, záto smo njiva odišli iskat. No, pa sta se gde gorinajšla? Jelibár nej! -- Oja. Nikaj se ne bojte. Naprej sta prišla obadvá. Gori smo njiva najšli. Pojdite znami šestimi romarmi ino te vidili, gde pa kak sta njeva naprej prišla.

V Genovi na kolodvori eden čas smo se obračali, po krátkom sepa na železnico sédemo, štera nas je pelala tam tá, ka se zove »Riviera«!

Ka mislite, ka je to: »Riviera«? Što vgani? Janči, ti povej, ka je to, »Riviera«? — — Riviera, to je eden váraš. — No, nej si dobro pravo. — Trezika, ka pa ti poveš, ka je to Riviera? — — Riviera, to je znankar edna cerkev. — O nej, nej je to cerkev. — Lujzek, ka pa ti poveš na to? — — Riviera, to more biti eden brejg. — Tüdi si nej vgono. — No Károl, zdaj pa ti povej nikaj čednoga, ka je to: Riviera? — Riviera, či je to nej váras, pa nej cerkev, pa nej brejg, te pa nájhitrej more biti kakši komediáš, ki je oviva dvá romara v kakšo komedijo, cirkus zapelo! — Károl, ti si že celo nikši modriáš, rávno tak kak kákši komediáš, ki gučati zná dosta, kaj čednoga praviti pa malo. — Ár vidim, ka

ne vete, ka more biti to: Riviera, sam vam morem to razložiti.

Ta rejč Riviera je talijanska i telko pomeni: Krajina pečin. Z drugimi rečmi: Riviera gde smo se mi na železnici pelali, je edna duga-duga pot poleg morja, štera se pri Genovi začne i pela proti Francuskoj granici, tū prek stopi i vdiljek zmeri celi jūžni Francuški kráj notri do Spanjolskoga vládarstva. Lepše krajine malo gde more biti na sveti, kak je tá. Po železnici veselejše se nindri ne more pelati kak tū. Lepi je Semmering, lepa je Ponteba krajina, čüdovitni so bregovje Appéninski, ali ešče od tej je lepše potüvanje na »Rivieri.« Na železnici či što ščé se nej samo pelati, nego tūdi vživati kaj dobroga, dvoje delo je potrebno, ka naj železnica dobro ide, ino naj poleg lepi krájov ide.

Železnica na »Rivieri« dobro ide i poleg lepi krájov ide. Ná levoj roki sivo morje, šteromi konca nega, štero v sunci se lepo blišči; odzdaleč ládje plavajo pomali, kak kákše gosance kosmáte. Na právom kráji pečine, bregovje, sühi i zeleni, grobi ka človeka ságajo. Včasí se tak k morji správjijo tei bregovje, ka železnica ščista more poleg morja bežati. Pri tákših mestaj či bi se človeki nej vnožalo doli se züti, i na spodnje stube sejsti, bi si lahko v morji nogé močo. Z ednov rečjov to ščem praviti, záto hválím Riviero, ka preveč-preveč je náčiša Riviera, kak kákša je naša železnica od Sobote de Kermedina ali pa od Lendave do Egersega. Neščem to praviti, tak da bi tejvi železnici nikše dobrote nej mele v sebi, dosta so nam na pomoč, samo krajina je tū jezerokrát menje vredna na lepoto stran, kak pa Riviera. Pa vam je tū na Rivieri nigdár nej mrzlo; vsigdár toplo, včasí ešče malo preveč toplo. Vzimi je tū nájboše.

Lehko što to misli med vami, ka či na Rivieri je z ednoga krája morje, z drugoga krája pečine, te znamkar lüdih malo tū prebiva. S koj bi pa živeli; vode ne more

jesti, pa pečine tudi ne zgrizti. — Koga? ka na Rivieri nebi bilo lüdih i vesnic? Več ji pa jeste, kak nas na slovenskom kráji. Vesnic nanč nega, nego váraš na váraší, — eden vékši od drügoga, te drügi lepši od prvoga. Glédajmo samo vö na okno, gda ino gde stáne z nami vlák i vidli mo, kak gosti i kak lepi várašje glédajo doli z pečin notri v morje.

Prvo mesto, gde smo henjali je: »Sampierdina.« Nej je to vesnička, nego váras more biti tisto, gde 34 jezér lüdi stanjüje. Same fabrike so tü: delajo pa tü mašine, železnice, ládje, motore, cukar, — ka je samo zmisli. Nej daleč od toga mesta nalečena drüga postaja: »Cornigliano-Ligure.« Nej samo postája je tü, nego máli váras z 9 jezér lüdmi. Z vékšega so tü same gospodske hiže: ville. Rada se tü gospoda zdržáva, ár je toplo i vse dišéče. Trétja postája malo je nej k drügoj sozidano: »Sestri Ponente.« Tü pa 17 jezér düš. Tü je nájimenitnejša ládjedelna fabrika. Samo 3 kilometre odtéc nova postája: »Pegli.« Po tom páli votline pridejo edna za drügov. Nej menje kak 40 votlin more vlák skoz iti. Tak je bilo to, ka bregovje so se celo k morji spravili; železnice so se nej šteli ognoti; záto so pa šli lüdje, pa so bregé presmeknoli; tak so nastanole tü votline. Med votlinami stoji »Voltri« váraš z 7 jezér lüdmi. »Arenzano« málo mesto: 3 jezér düš samo tü, ali tem več citronovoga drevja. Celi logovje z oljk. Znábiti, ka on oli, šteri je v tistoj krizmi, ž sterov do zdaj vás püšpek férmali, tüdi od téc prinešeni. 21 kilometrov je daleč od Genove, i izdaj-i obslednjín vidimo Genovo. Prišestna postája se zove: »Cogoletto.« Nikáki právijo, ka bi se prej Kolumbus Kristof, ki je Ameriko odkrio, tü narodo i nej v Genovi. Ali to samo právijo, posvedočiti pa ne morejo. 6 kilometrov potlej pá edno pošteno mesto: »Varazze.« Nanč tri kilometre nej i pride edno málo mesto, ali tem bole imenitno: »Celle Ligure.« Železnica tü henja na

poštenjé, ka IV. Sikstus pápa so se tú narodili. Poleg »Albissola« se túdi stávi vlák. Tú so pa II. Julius pápa na svet prišli. Túdi málo mesto. 3 jezér lúdi má i 4 kilometrov od rojstnoga mesta IV. Sikstusa. Tá krajina nika dosta pápov dála, kak Tišinska fara dosta popov. — Kam pa po tom pride vlák, sem bi mogli vnogi slovinci priti. Ár tú so najšli gori žeifo, štero vnogo lúdi ešče ne pozna. Zové se pa to mesto: »Savona.« 43 jezér lúdi je tú, žeife či rávno vsáki ne dela, ali vsáki se žnjov mujva. Od Savone edna železnica pela proti »Turin« váraši. Tú se včijo ništerni naši slovenski dijáki, ki so pri saleziancaj bogoslovci. Bog one živi, ki so tam v Turíni! — Dvá váraša sta zozidaniva potom: »Vado« i »Noli.« Nej sam njiva dobro pogledno. Premišlávo sam si od toga, ka kak špájsne iména máta tejva váraša. »Vado« telko zadene, ka: »idem.« »Noli,« — to pa: »nejdi.« Zdaj sam nej znao, šteroga bi bogao: jeli bi šo, ali nej šo. Te mi je na pamet prišlo, ka zakaj bi šo, gda lahko na železnici sedim. Vej ona žé z menov potégne. Pa resan je cuknula, brezi toga, ka bi kaj dobro pogledno. — Po »Noli« váraši 8 novi votlin stoji, gda pridemo k »Final Marina.« — Oljski bregovje mi znovič na pamet prinesejo našo férmo. »Pietra Ligure« ino »Sodano« tú sam na morje bole glédo. — Morje, či je glih ednáko, izdaj je lepo. Meni se dopáadne, čisti zrák ober morja, to je nájveč vredno. — Odzdaleč tak nej daleč vkraj od sühe zemlé vö zvode se eden máli brejg vövidi. Vse okoli je voda. Te tak to je nej samo brejg, nego i otok túdi. Na tom otoki gori na bregi pa edna stára zidina sedi. Od ednoga romara sam zvedo, ka té otok se právi: »Kokošeči otok.« Smeha vredno imé je to, nego brezi láži strašno lepa je njega krajina. Poleg otoka toga na sühom eden váras stoji: »Albenga« se zové. Gda železnica z nami tú henja, nikaj velkoga i veseloga se je znami prisrečilo. Vi si nanč ne mislite, ka

bi bilo to. Kak proti kolodvori glédamo, bože moj, koga ne zaváramo!

»Tü sta, tü sta njeva — — našiva zgübleniva romara.« — Oho, oho! — Bog váj je prineseo! — Tak smo govorili; gda smo njeva záglednoli; bilo je velko veselje med nami, ár romarje, zavolo šterih smo se bojali, ka so se zgübili, so se srečno gori najšli. Na železnici gori njima odprémo dvéri, vsakoga za edno roko gori potégnemo, notri vu železnici doli posadimo i začnemo spitávati obadva, eden na levom kráji, drügi na desnom stráni, nikáki naprej, drügi pa odzajaj 1) kak sta odišla; 2) zakaj sta nas v Genovi povrgla; 3) ka sta tü vidila? — Železnica se lepo znami gene ide dale naprej, mi pa poslušance prití njima držimo i poslušamo njeva pripovedávanje od svojga potüvanja.

Obprvim vam jas to dam naprej, ka kak sta njeva v »Albenga« prišla. Celomi deloi so Gospon Tajnik bili krivi. Što bi si mislo to od njih. Oni so napelali Ředitela Sombotelski novin z sebov sem na té kráj. Že v Milano váraší sam čüo gučati Tajnika, ka oni v Albenga váraší ščéjo iti. Poleg toga mesta je eden otok, tak imenüvani: »Kokošeči otok«. (Insula Gallinaria). Gda sam to slišao od njih, ka na té »Kokošeči otok« ščéjo iti, sam si pre-mišlávo, ka koli namenijo tü činiti na ton otoki? Kokoši do doli strelali? To je nej mogoče. Puške nemajo, z prstami pa to ne razmijo. Sledi sam jas zvedo, ka záto so šli na »Kokošeči otok«, ár so nindri čteli, ka je Sv. Mártin 2 leti dugo na tom otoki prebivao. To pa Marti-novi romarje morejo poglednoti, či glih nej vsi, konči tej dugši i drovnejši. To je že lepo od Tajnika pa od Ředitela, ka sta si na to zmislila.

Gda smo mi v Genovi bili, ino z tistoga imenitnoga pokopališča na elekteriši proti morji se pelali, tejva prijatela na ednom mesti, brezi toga da bi »Zbogom« pravila, sta samo doli skočila i po ednom drügom elekteriši

se na kolodvor odpelala, tü brezi obeda na železnico se spravila i v Albengo odpelala.

To bi páli vi radi znali, zakaj sta njeva nas v Genovi povrgla. Zakaj sta, ka naj tak právim, pobegnola v Albengo? Záto, ár sta nasledüvati štela Martina, ki je tüdi mogeo pobegnoti na »Kokošeči otok«.

Znáno je to že pred nami, ka je Sv. Martin 341-oga leta soldačijo ostavo. Nej je šteo casarski voják biti, nego Kristusov naslednik z celoga srcá. Zdaj, gda se je odslobodo od vojaštva vu Worms váraši, iskat je šo ednoga meštra, ki de njega znao popolnoma za Kristusovoga naslednika navčiti. Čüo je, ka na Francuskom eden tákši svéti püšpek stanjúje po iméni: Hiláriji. Včasi namesti se je napoto k tomi püšpeki. Daleč je bilo to od Worms váraša i je li tá prišo. To ne vemo, kak, dali ka je samo tá prišo. Gda je tá prišeo, notri se je pokázao Hilariusi, pa naprej dao svojo prošnjo, ka on šcé prinjem ostati, i prinjem se krščanski návuk popolnoma navčiti. Hilarij gda je toga mládoga, močnoga pa te ešče goréčega mladenca zagledno, veselo ga je i sprijao, ino si je mislo, ka nikaj de njemi te že znao na pomoč biti. Sam Hilarius si je te ešče nej mislo, ka kelko njemi je na pomoč bio Sv. Martin. Ár dobro de si to zapomliti, ka Hilarius je Martina nej po travnikaj gono, gde bi njemi krave páso, istina, ka bi Martin to tüdi z veseljom delo, či bi Hilarij to od njega želo. Bi ga nej bilo sram na pašo goniti, kak ništerne naše kméčke dečáke, štere či je 15 lejt vöspuno, je že sram to delati. Martin bi to z veseljom delo ár je on znao, ka Gospodni Bog ne gléda tak na to, ka »štera« dobra dela človek oprávla, nego na to, ka dobra dela »kak« oprávla. Martin je Hilariji pomágao v cerkvenih delaj. Šteo je Hilarij, naj bi Martin pomágao njemi predgati, krstiti, prečiščávati, rávno tak, kak je Sv. Štefan prvi mantrnik apoštolon pomágao. Záto ga je za dijakona

šteo posvetiti. Tüdi Sv. Štefan je dijakon bio. Martin bi to vse včino, samo ka sebé za dijakona nej za vrednoga držo. Pravo je ka on té velke čésti nej vreden. Hilariusi je malo žmetno spadnolo, ka Martin nej šteo z dobre vole za dijakona iti. Pravo je záto njemi, ka či nešče za dijákona iti, more gorivzėti ekzorcistov réd. Ekzorcisti so se pa zváli oni lüdjé, šteri so od sv. materecerkvi to oblást dobili, ka so z lüdih, ki so od 'hüdi dühov bili obsedjeni, vragé zganjali.

Jeli je Martin pri Hilariusi vragé zganjao ali nej, to ne vemo. Ali to sam čteo v ednih knjigaj, štere so Gospod Tajnik z francuškoga na vogrski jezik prepisali, ka prišo je ednok čas, ka Hilarius ino Martin sta se ločiti mogla. Martin je že dugo nej vido svojih starišov. Düšnavejst i lübvav do njih pa boža milost ga je na dom gnála. Pogledno je njé. Prevido je, ka bi grdo bilo, nej poglednoti včási one ki so nam lübléni. Te tak ščista nači je činio, kak ništerni naši amerikančarje, ki 2—3 leta svojim starišom niti nikaj ne pošilajo, niti nikaj ne pišejo.

Martin se je od Hilarija proti domi vzeo. V Pavia váraš je šteo iti. Ali oča i mati njegova sta že več nej tam bilá. Tak se je naime moglo zgoditi, ka kak je oblást svetcka zvejdila, ka je Martin voják povrgo vojaštvo, starišam je na Taljanskom zemlo vkraj vzéla, i oča je mogo nadale pri vojákah biti. Znovič so ga v Sabario—Szombathely poslali. Z Francuskoga je Martin v Szombathely mogo iti, či je svoje stariše viditi želo. 355-to leto so pisali, gda se je on proti Sabarii povrno. 14 lejt je bio pri Sv. Hilarii. Duga pot je bila to. Naš svetnik jo je na dobro obrno. Predgao je i vnogi so po njegovi návukaj vervali v Kristuši. Tej so ga poštváli. Ali po poti je tüdi tákše najšo, ki so ga žalili. Bárpa poslušajte, dve zgodovini vam dolispišem od toga tüdi.

Ednok sta dvá razbojnika na njega se sünola. Eden

njemi je z sèkericov glavo šteo razčesnoti. Nego te drugi razbojnik se smilüvao nad njim, nej je dao vmoriti Martina. Roké sta njemi zvézala i tak sta ga štela porobiti. Martin je priméri stao. Nikaj se je nej cukao. Dopádnola se je tá mirovčina tomi razbojnik i mesto toga, ka bi ga porobo, pitao ga je:

»Čüješ ti, povej mi, što si?«

»Jes sam kršćenik« — odgovoro je Martin.

»Pa te je nej stráh« — pita nadale razbojnik.

»Za sébe me je nej stráh, ár se vüпам v Bogi, ali za tébe me je zaistino stráh, ka pa či te Bog za volo lagojih del ne zveliča.«

Radoveden je bio znati zdaj razbojnik, ka kákši je tisti Bog, šteri zná takšo batrivnost dati človeki. Martin njemi je ovado toga Bogá, dosta njemi je pravo od Kristuša, tak ka je boža milost razbojnika v srci genola i ga na kršćanstvo obrnola.

Dale ide potom Martin. Po poti se njemi v človečoj podobi hüdi düh skáže. Pitao je Martina:

»Martin, kam ideš?«

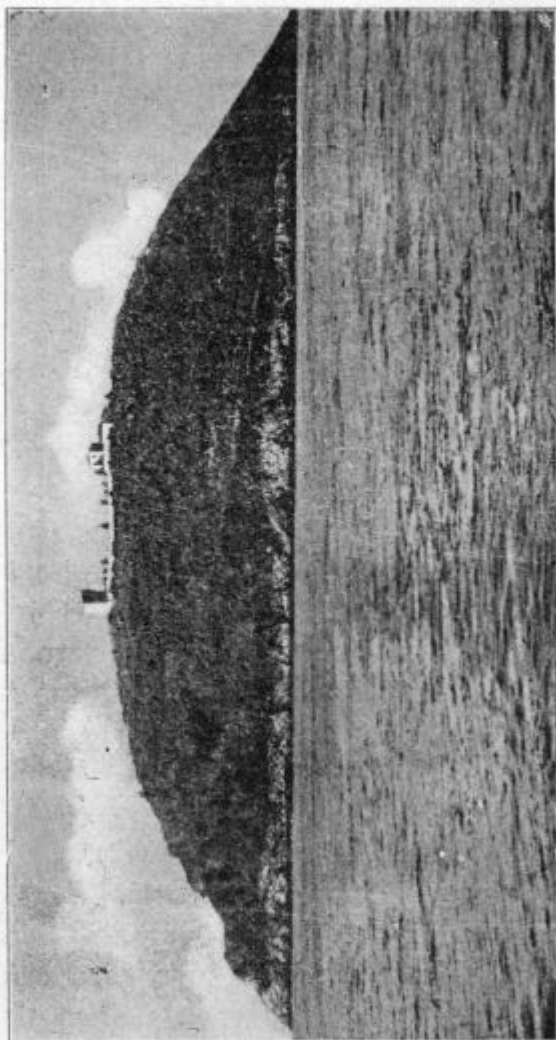
»Tá, kama me Bog zové« — právi Martin.

»Pa zapomli si, ka ti hüdi düh ešče dosta nevole naprávi« — právi té človek.

»Ka je meni za hüdogo dühá; jas se v Bogi vüпам i ka mi more, što včiniti« tak odgovori Martin i vtoj minuti je te hüdi premino.

V Szombathely pridoči, živiva je najšao obadvá: očo i mater. Veselili so se vsi trijé, ka so eden ovoga znovič vidili. Martin njim dosta pripovedávao, kak je kaj njemi šlo pri soldákaj, kak pri Hilariusi, i kak je srečno vujšo z rok razbojnikov. Ešče ráj njim je pa gučo od Kristuša. Mati njegova so radi njega poslušali; boža milost njih je nagnola i na právo vero jih je správila. Mati Martina so kršćenica postanoli. Što bi znao doli spisati ono veselje, štero je čüto Martin, gda je mater

na právo vero spravo! Gda je z materjov že vrédi bio, oči je dosta pripovedávaeo od práve vere; njih je šteo na právo vero spraviti. Ali to je nej šlo. Oča so poslúšali práve návuke, ali so nikaj nej na to dáli. Oča Mar-

Kokošeči otok.

tinov so rávno tákši bili kak ništerni denéšnji moški. Za pobožno reč ne márajo. Tisto v Marijinon listi neščejo šteti, ka je pobožno. Tak právijo, ka je to prej samo za »babe«. Moški tak právijo. Jas pa tak právim: »Moški,

ka pa nebésa so túdi samo za „babe“? Eto nej dugo mi je nikak pravo, ka to »Romanje po ostanke Sv. Martina v Túr na Francuško« moški že ráj čtéjo, ár tú dosta kaj takšega je notri, komi se človék lahko smejé. Dobro je či se tomi smejéte, ali ne pozábite poleg smeha túdi kaj dobroga si zapomliti. Ár jas ne pišem samo záto, da bi se vi smejáli, nego od Martina túdi kaj dobroga návčili i njega bole častili. Smeh pri tom pismi to slůžbo oprávla, kak edna kupica poleg liter vina. Kupico záto mámo, naj vino zlitra v njo vlijémo ino ž njov vino po grli ležej i lepše dolipůščamo. Ali záto nej je kupica ta prva rejč, nego vino je to bole potrebno. Ka mislite, nej je to tak?

Martínov oča so bože reči poslůšali, ali nej poslůh-noli. Obsebi so reden človek bili, nego malo so bili bole svoje vole, záto so pogan ostali. To je bila njihova nes-reča.

Gda je Martin očo nej mogo na kršćansko vero spraviti, te je drůgim začno evangelium glásiti v Szombathelyi. Že bi vse lepo šlo, dosta lůdih bi na dobro povrno, če bi naprijateo se nej proti postavo. Krivoverci so čemerni bili na njega, ino z Szombathelya so ga splodili. Siromák je mogeo bežati z onoga mesta, kam mi njegove ostanke nazáj nesti želemo. Iz Szombathelya se je nazáj šteo povrnoti na Francuško k Hiláriusi. Po poti je zvedo, ka Hiláriusa so rávno tak odegnali z njegovoga mesta, kak njega z Szombathelya. Ostao je záto v Milano váraši, gde smo mi pred 3 dnévami bili. Tú je túdi protivnike najšo. Vido je, ka boše bode oditi, kak pa se ž njimi koriti. Z seboj je vzeo ednoga důhovnika i ž njin je odišo, odbežo na te »Kokošeči otok,« gde sta našiva romara bilá. Tú je pokoro delo za one ki so ga pre-gánjali. Pokoro je delo z molitvami i z postom. Jestvina je siromaška bila. Korenje je moglo večkrát njima dojtí. Z tem korenjom bi Martin ednok skoro hůdo obhodo.

Ednok je takše korenje vzeo k sebi, od šteroga je nej znao, či je čemérno: Bi skoro od njega vmro. Vūpanje v Bogá ga je odslobodilo smrti.

Ūde je Martin tak dugo živo, tam nikši spomin znamkar more biti za njim. Pitali smo, jeli sta kaj najšla tam od Martinovi časov? To sta pravila našiva romara, ka to znájo, da je tū nigda Martin prebivao, ali nikše znamenje to ne káže. Otok je poldrūgi kilometer vkraj od sūhoga mesta, 90 metrov visiki. Ono zidino, štera je na visini, edna familija ma z árende; inda je samostan bio tū. Dnesden niednoga baráta ne ga več tū, rávno tak je prážno kak v Čertozi. Vse žalostno je tū, samo to veseli familijo, štera tū prebiva, ka Mártinje tūdi tū živo sam, kak ona i našiva romara tūdi samo to veselilo; ka či glih sta nikaj ne vidla z Martinovi spomenkov, izdaj sta tlačila ono zemlo, po šteroj je ednok naš svetnik stáplao.

Kak sta nam romara od svojega potūvanja pripovedávala, železnica či dale i dale je od »Albenga« váraša odišla. Pa tūdi vékša i vékša tmica gračūvala. Pomali smo vō že malo kaj vidili. Od Albenga okoli 50 kilometrov smo včinoli. To je takša dalina, kákša je od Radgone do Lendave. Po toj poti smo mimo 5 velki várašov odleteli: »Alassio«, gde 6 jezér lūdi živé; »Diano Marina«; tū pa 2 jezero lūdi je morske ribe. »Oneglia«, okoli 8 jezér lūdi prebiva tū; »Porto Maorzio« tūdi tak velko mesto. »Taggia« má 5 jezér lūdi. Desét vōra je že bila, gda smo v »San Remo« prisli. Ár je žé tmica velika bila, lepe kraje bi viditi nej mogli, pa tūdi ka smo zmantráni bili, na tom mesti smo doli stopili ino si počivali.

Trpljenje našega G. J. Krištuša.

Spisao sv. Alphonz Ligouri.

XIV. Križanje Jezušā.

Komaj je prišeo Jezuš z velikim trüdom na Kalvário, tam so njemi z žučom mešano vino ponüdili, naj omám-
leni gráta, i tak ne čüti grozne bolezn i križanja. Ali Jezuš
je ne šteo olejšati mantre, záto je samo oblezno pijačo
i ne pio. *I dáli so njemi z žučom zmešano vino piti. I gda
je je kušao, ne ga je šteo piti.* (Mt. 27. 34.)

Lüdstvo je zdaj okoli Jezušā stopilo; biriči so dol-
strgali ž njega obleko z kožov, z mesom vred, ár se na
rane zasüšila. Zdaj so ga te na križ vrgli, Jezuš je vö
vtégno svoje roké, darüvao se nebeskomi Oči, proso ga
je, naj milostivno sprime za naše zveličanje to daritev.
Zdaj zgrábijo za cveke i klepače, prebijejo roké i nogé
našega Odküpítela, križajo ga.

Odmeva se glás klepačov od bregov, i čüti je mogla
odmev tüdi Maria, ki je za svojim Sinom prišla.

O svéte roké! Këlko betežnih ste zvráçile. Zakaj
vas zdaj le prebijejo? O svéte nogé! Nigdár ste ne
obtrüdnole pri iskanji nás, zgüblenih ovčič. O zakaj vas
prevrtajo zdaj z takšov boleznov? Či v çlovečem teli
samo eden živec ranimo, že velke moke, omedlevanje
spravimo. Kāk grozno dosta je mogeo trpeti Jezuš, gda
so njemi roké, nogé prebodli, v šterih tak vnogo živcov i
žil jé! Sladki zveličar moj! kak vnogo si dáo ti za moje
zveličanje, i za to, naj te jas, nevreden çrv lüdim! Pa
le, kelkokrát sam te ne lübo jas nezahválen, kelkokrát
sam se v kraj obrno od tébe!

Gori so zdignoli zdaj križ z razpétim Jezušom ;
notri püstili nesmileno v zkopano jamo, gde so ga z
koljom i kamenjom potrdili. Med dvema lüdomorcoma
visi Jezuš na križi. *Gde so ga križali, i ž njim drügiva*

dvá na dvá kraja, na sredi pa Jezuša. (Ján. 19. 18.) Že lzaia je proroküvao to: Med grehšnike se je računao. (Iz. 53. 12.)

Na križ so edno blanjico potrdili z tem napisom: *Jezuš Nazarenski, král židovov.* Dühovnicje bi radi bili premenili napis, ali Pilat njim je ne dopüsto, ár sám Bog je želo, naj vsaki zná, da so židovje vmorili svojega krála i Odküpítela; onoga, na koga so tak dávno želeč čakali, po kom so si tak dávno zdihávali.

Na križi visi Jezuš Kristuš! Ovo to nájbole očivesno svedočanstvo velike bože lübezni do lüdih. Ovo z telom včinjena reč! Ob prvim v štalici ovaramo Jezusa, ob slednjim ga na križi vidimo. Tak tü, kak tam je nam pokázao, kak močno lübi človeka.

Paulanski sveti Francišek si premišlávao od one lübezni, štero nam je Jezuš Kristuš z svojov smrtjov pokázao. Ednok se samo zdigne od zémle ino trikrát skriči: Sám Bog je lübezen! Sám Bog je lübezen! Sám Bog je lübezen! Ztem nam je dopovedati želo Bog, da lübezni, z šterov ja Jezuš nás lübo, gda je na križi viso, ne mo nigdár mogoči zarazméti.

Idi záto ponizno i potrto pred sv. križ, polübi lübezno te oltár, na šterom je tvoj lübezni Odküpíteo mro! Poklekni si pod križ, naj tečé na té presvéta krv, prosi nebeskoga Očo: *Njegova krv nad nami, (Mt. 26. 25.)* ali ne razmi té reči tak, kak židovje. Naj káple na nás tvoja drága krv lübi Odküpíteo náš, ino nas naj operé z naših grehov! Tvoja krv ne kriči v nébo za kaštigo, kak Abelova, nego za smilenje, odküplenje. Na to nas opomina tüdi Sveti Paveo: *Idte . . . k Jezuší k zagovorníki ino k krvi na nás poškroplenoj, štera lepše guči kak Abelova. (Hebr. 12. 24.)*

O kak strahovitno trpi náš mérajoči Odküpíteo na križi! Vsaka kotriga ga grozno boli, pa pomágati si ne more, ve je tá pribiti na križ. Smrtne groze pretrpi

vsako megnjeno, tak, ka slobodno právimo, da v treh vüraj na križi je telko smrti pretrpo, kelko hipcov je bilo.

Edne minote je ne meo mérne, ležehše na križi. Na cvekaj, skoz rok i nog prebitih je viso. Grozne moke, šterih popunoma zarazméti naša grehšna düša nigdár ne de mogoča!

Lübeznivi Zveličar moj! Či zvünaj te gledam, samo rane i krv vidim či znotraj te poglednem, samo tužno od vse tolažbe oropano srce najdem. Na križi čtem, da si král ali gde so te znamenja tvoje králeske česti? Vešalote križ bi bio tron; krvávo, razčesano telo bi bilo rumeni plášč; trnavi venec bi bil tvoja králeska korona? Tak je! Králeske drágocenosti so to, ali ne krála dike, nego krála lübezni! Te križ, tá krv, te cveki, ta korona, to vse tvojo velko lübezen svedoči.

Záto na križi viseči Jezuš ne žele od nás natelko sočütja, kak bole lübezni; či žele sočütje, samo záto je žele, naj smilenje nas prisili njega lübiti. Njegova sama dobrota je že vredna naše lübavi, ali on to žele samo, naj ga konči iz smilenja lübimo.

Jezuš moj! Prav si meo, gda si pred trplenjom pravo, da na križi boš vsako srce k sebi vlekeo. *I jas či se zvisim od zemlé, vse bom za sebov vlekeo.* (Ján. 12. 32.)

O kelko düš si že k sebi potegno z toga križa, kelko si jih rešo rávno te pekla!

Dopüsti naj jas tüdi to spoznam. Prav so meli, gda so te med dvema roparoma vmorili, ár ti tüdi roplesš, srca človeča z vrajže mreže, v štero so se smela. Če bi le moje tüdi med temi bilo! Svéte rane mojega Jezuša, ognjišča žarna lübezni, vzemte me vsé, naj gorim v plámní bože lübezni, z lübezni do mojega Bogá, ki je mro za mé!

Biriči so križali Jezuša, po tom so pa srečkali nad njegovov oblekov, kak je to Dávid prorükvao: *Razdelili so si med sebov mojo obleko, in srečkali so si na plášč moj.*

(21. Psalm. 10.) Potom so si pa doli seli ino čakali na smrt njegovo.

Lübi moj sedi si ti tüdi pod križ, počini si trüjavo toga življenja v toj zveličavnoj senci, naj ti tüdi lahko práviš z mladožencom v pesmi pesmih: *Za kem sam tak želo, v onoga senci sedim.* (Psm. 2. 3.) O, kak sladki počitek nájde bogáboječa düša v gledanji razpetoga Jezusa. Med burkanjom sveta, v najstrahovitnejših sküšnjávah se njoj ne trebe bojati Boga.

Tam visi na križi mirajoči Odküpiteo; vsaka kotriga njem močno štrmi od velke bolezni, srce želež ki bi te vtolilo Lübi Zveličar moj.

Či bi samo edna düša bila tam, ki bi se smilüvala nad tebov, ali niedne ne; samo špotne, mrske reči čüjem: *Hej, ki poderéš církev božo, odslobodi se. Drüge je rešo, samoga sebé pa ne ve rešiti. Či boži Sin si, stopi doli z križa!* Mk. 15. 30.) Bog moj! Ešče v slednjih minotah se šengárijó ž njega!

XV. Reči Jezusa na križi.

Ali ka dela, ka pravi Jezus, gda telko more trpeti na križi i telko zaničüvanja prenašati? *Oča moj!* — právi — *odpüsti njim. ár ne vejo, ka činijo.* (Luk. 23. 34.) Tüdi za nas, za grehšnike je molo te Lübi Jezus. Obrnmo se záto mi tüdi k nebeskomi Oči, prosimo ga z vüpanjom: Večni Oča! poslühni glás tvojega lüblenoga Sina, On sám te prosi, naj nam odpüstiš. Či boš na nás gledao, te samo tvoja velka smilenost nam je mogoča odpüstiti, ár on obilno pláča za naše grehe. Obečao si, da za volo njegove vrednosti odpüstiš, ino znova v miloščo vzemeš tiste, ki žalüjejo, da so te razsrdili. Oča moj nebeski! Z celoga srca mi je žao, da sam te razžalo, v iméni tvojega svetoga Sina te prosim za odpüščenje. Odpüsti mi i vzemi me znova v tvojo miloščo!

Gospod moj! spomeni se z mené, gda v tvoje králestvo prideš! (Luk. 23. 42.) To je pravo razbojnik, ki je na desnoj bio i Jezuš njemi etak odgovoro: *Zaistino právím tebi, dnes boš ešče z menom v paradížomi.* (Luk. 23. 43.) Spunilo se je, ka je Ezekiel proroküvao, da naime či grehšnik požalüje svoje grehe, njemi Bog odpüsti ino pozábi razžaljenjë. *Či brezbožen pokoro dela, ne držím gor niedne njegove hüdobije.* (Ezek. 18. 21.)

Neskončano smileni Bog! Neskončano dober Bog! Što te ne bi lübo? Pozábi le Jezuš moj moja razžalenja, misli si za mojo volo na bridko tvojo smrt, ino za té smrti volo mi podeli na ovom sveti večni žitek, na zemli pa milošče! Tvoja lübezen naj kralüje v mojem srci, ona naj ravna z menom, samo njo, naj želem, samo njo, jedino mojo lübav. O ti blázeni razbojnik, ki si vreden bio z Jezušom potrpežljivo mreti! O kak bom tüdi jas blaženi, či de mi dáno v tvojoj lübavi mreti, ino mojo smrt k tvojov prikapčiti.

Stála je pa pod križom Jezuša, njegova mati. (Ján. 19. 25.) Glejte, pod križom jé blázena devica Marija. Srce njoj je presmekno meč bolezní. Vtrdnjeno gleda na svojega lüboga, nedužnoga Sina, gléda njegove neskončane düševne i telovne moke, dokeč ne izdehne on svoje düše tam pred njenimi očmi. Vdána, mérna stoji tam ino smrt svojega Sina darüje nebeskomi Oči za naše zveličanje.

Bog moj! Komi se nebi milila mati, ki je nazoči svojega sina smrti, ino gledati more, kak vmira njéni sin na vešali? Pa što je bila tá mati? Što je bio té sin? Marija je jezero pa jezerokrat bole lübila svojega Sina, kak mati lübiti more svoje dete, ár je v Jezuší ne samo sina, nego tüdi Bogá svojega lübila. Te nájbole lübezniv, lepi, sveti sin je bio njeni Jezuš. Vsigdár je poštüvao svojo mater, vsigdár jo bogao, lübo, ve si jo je od večnosti za mater zebrao. Pa tá mati je mogla viditi z svojimi lastnimi očmi, kak mira njeni Sin med groznimi

mokami na križi. Glédati je mogla z tov strahšnov zavestjov, da njemi nemore pomágati, da njemi njéna nazočnost samo povekšáva mántre, ár Sin je vido, kak grozno trpi mati z lübezni do njega.

Maria! na mantre, štere si pri smrti tvojega lüblenoga Sina pretrpela, te prosim, smiluj se nad menom, ino me preporáčaj svojemi svetomi Sini. Le čüj, kak me preporača v osebi sv. Jánoša on sám tvojoj velkoj dobroti: *Ženska, glej tvoj sin.* (Ján. 19. 26.) — *Ino okoli devéte vöre je kričao Jezuš z velkim glásom rekoč: Eli! Eli! lamma sabaktani!* To je: Bog moj! Bog moj! zakaj si me zapüsto? (Mt. 27. 46.)

Z smrtjov se je že vojüvao Jezuš na križi, telo njemi grozne moke préstalo, düša njemi močno tužna postála. Velka tuga, štera ga je že v getsemanskom ogradi obdála, ga ne povrgla do smrti. Okoli se zgledno zdaj, gde bi najšeo koga, ki bi ga tolážo, ali ne je najšeo, kak je to že Dávid proroküvao: *I čakao sam, što se smilüje, i ne ga bilo.* (Psalm. 68. 21.)

Na mater se zgledne, ali ona ga ne more tolažiti, ešče bole trpi, gda jo vidi. Okoli se zglédne i povsod samo neprijátle vidi. Gda vidi, da za njega več že nindri tolažbe ne, te se k nebeskomi Oči obrné, pri njem išče tolážbo. Ali nebeski Oča ga z grehami celoga sveta vidi oklajenoga, za štere na križi more zadosta včiniti, záto ga on tüdi ostávi zdaj v najteškešoj smrti.

Na to gorskriči Jezuš, naj pokaže velke mantre: *Bog moj! Bog moj! zakaj si me zapüsto!* Glejte, smrt Jezüša je brez vse tolážbe, bzez vsega olehšanja bila, záto je žmetneša bila, kak smrt mantrnikov, ki so z lübezni do Jezüša trpeli.

Ali Jezuš moj, zakaj se tožiš zdaj, ve si si sám zvalo to grozno smrt? Razmim že. Záto se tožiš, naj spoznamo groze tvoje smrti ino se potolážimo i ne zdvojimo, či se včáši zapüsčene čütimo, zato ka ne čütimo pomoči bože milosti.

Jezuš moj, tá tvoja zapuščenost mi vüpanje podeli, da, čirávno da sam te jas tak vnogokrat zavrgeo, me ti le ne zapüstiš. O kak sam le mogeo živetí, Jezuš moj, da sam si na té niti mislo ne? Hvála ti, da si se ne spozábo z mené. Daj, naj nigdár ne pozábim tvoje bridke smrti, štero si z lübezni do mené pretrpo; naj vsigdár v misli mám tebé i tvojo velko lübezen, z šterov mené lübiš!

Lübleni naš Odküpiteo je čüto, da je daritev dokončana, záto je goriskričao, da žéja, gda so njemi vojaki v cvič namočeno gobo ponüdili. *Potom znajoč Jezuš, da se je vse zvršilo, naj se dopuni pismo, pravo je: Žejam. — Záto so oni gobo namočili z jecijom — k vüstam so njemi priteknoti. (Ján. 19. 29.) Spunile so se reči Davida: I v žeji mojoj so me z jecijom napájali, (68. Psalm. 22.)*

Lübi Odküpiteo moj! Kak je to, da se ti samo za žéje volo tožiš, ne pa za volo nezgovorni bolečin, štere ti življenje vzemejo? Jezušova žéja je ne prosta žéja bila samo. Tá žéja je njegova vrela žela, naj bi ga vsi lübili, za štere merjé.

Jezus moj! Ti žéjaš za mené, ki sam nevolen črv zemlé, jas pa le ne silim k tebi, ki si neskončana dobrotá? Kajnej, silim k tebi, lübitim te i ne želem drügo, kak naj se samo tebi dopádnem. Stoj primeni, Bog moj, strebi vö z mojega srca vsako zemelsko poželenje, včini, naj samo ona žela kralüje vmojem srci, dopádnoti se tebi i spunjávati tvojo sveto volo! Boža sveta vola! Ti si tista svéta vretina, štera vgasi žejo tebé lübečih düš, napuni tüdi mené. Samo na té si ščem misliti, samo tebé spunjávati!

kak se tepsti po vési? Nmam časa číteti! Mam ešče lanske knige. (So lahko friške ešče?) Deca nešče, (No No) jaz pa ne vidim! Z toga človek ne more živeti! (Ne trebe grizti lista, nego pravice njéne v dúšo správlati) itd. Kda ste je že tak dobro „vđošpilali,“ te si siromočeki napunijo dúšo dodna z tov pláčov i méрно odhájajo. Žalost je prva njihova pláča i špoti.

2. Drúga je pa „jezikova župa“ ali „brisača“, štero dobijo od vrejevávca, ka zakaj se bole ne skrbijo, zakaj tak pomali postápajo, zakaj naročnike mimo púščajo, da ji letos menje, kak láni.

3. Trétjo pláčo njim dáta sabol i šoštar, kda njima račun prekdáta od obleke i obüteli, štero sta pri širjenji lista raztrgala.

4. Štrto na pošti dobijo, kda moro vsaki mesec 4 filere poštnine plačati od zavitka listov.

5. Péto pláčo te gorvzemejo, kda svoj list plačajo, šteroga bi pa lahko brezplačno dobivali za svoje vnoge potroše, pa vnogi li neščejo, če je vrejevavec lista nato rávno sili.

6. Šesta plača njim je mirna dúšna vest, ka se za Marijino čast trúdíjo i tolažba, da zato ednok v nébi obilno povračilo dobijo.

7. Sédma je, da se vsaki mesec slúži za njé edna sv. meša i da del májo v vseh mešah, za naročnike slúženih (V 3 jezero sv. mešah májo del naročniki).

8. Osma je spoznanje njihovoga vnogoga trúda od pametnih ljúdíh, šteri je pa celó malo.

Za to pláčo širijo dobre dúše Marijin list i si správlajo bogastvo nebesko, vekivečno!

Potrpíte dobri širitelje! Špotov se ne bojte, križa se ne ságajte! Vrejevavec i pisatelje lista so z vami v ednoj rendi! Li naj si brúsi svet jezik, naj nas zaničúje, kaj nam škodi to, da nas z nébe milo gléda i podpira i večne slave venec vpleče nam za trúd na čelo Devica Marija. S tem se tolážímo i ojunačimo na nadalno delo Marijin! Živili! Vrejevavec.

Popolni odpústki.

Za tretji réd: mája 11, 13, 17, 19, 20, 21-ga z odvezov, 23, 30, 31-ga z odvezov i junija 7-ga z odvezov.

Za Srca Jezušovoga bratovčino: mája 10, 17, 21, 24, 31, junija 7-ga dvá i eden prostovoljni den meseca.

Za oltárskoga Svestva bratovčino: junija 4-ga i eden šterikoli dén meseca.

Za bratovčino karmelske Dev. Marije: mája 16, 17, 21, 25, 31-ga, i junija 7-ga.

Za bratovčino živoga rožnoga venca: mája 17, 21, 31, i junija 7-ga.

Pošta.

Cv. M. Jaák. Hvala na pozdravljenji.

Haužar Ana. Gerlinci. Zglásite se pri vašem g-plebanoši, da ščete list meti i tam plačate zanjega 2 K, pa dobite pri njih vse številke letošnjega leta naprej do novoga leta.

Ged. Al. Topolovci. Prle 10 i zdaj 4 K sem sprejeo. Bog plati.

Mátaj. Pannanolma. Hvala na pozdravljenji.

Žálig Matjaš. Chicago. 2708. Arthington str. Obá se ti zahvaliva na pozdravlevji i dobrom želenji. Peneze če pošleš, ti Toni v kaso dene. Samo piši naprej, keliko pošleš.

Sbüll, Zagreb, Pertóci Ljubjana. Hvala na pozdravljenji.
Bakan, Žerdin, Horvát. Szentkereszt. Vam tüdi.

Na znánje.

Cena Marijinoga lista je za domače 2 K., za amerikance tri.

List se more naednok naprej dolplačati. Ki je to ne mogoči včiniti, sme na pol leta 1 korono, ali na edno štrtino leta 50 filerov plačati naprej.

Vsaki naročnik, ki se toga predpisa pri pláči drži, dobi k listi brezpláčno proti konci leta kalendár leta 1915-ga.

Vsi naročniki so spisani v serafinsko lübézni družbo „i záto se za nje žive i pokojne na leto više tri jezero svéti meš slüži“. Tá družba je v Linci i oskrbláva síromaško, sírotínsko deco.

Za širitele, pisatele i druge podpiráče se vsaki mesec z pozosed slüži edna sveta meša z vsemi verními düšami v vicah vréd.

Peneze i vsa pisma naj se pošilajo samo na té naslov:

Klekl Jožef

vpok. plebanoš v Čerensovcih. Cserföld, Zalám.

Vsebina.

(šj): Marija i deca	129
Férmanje gobavih	138
Kaj právjio evangeličanci od mešanoga zákona?	139
Keliko luteranov hodi v Berlín i v církev?	140
Kak se naj poklánjamo?	140
Hválimo oltársko svestvo	141
Angelžka verska nemirovčina	141
Romanje po ostanke sv. Martina v Tur na Francuško	143
Sv. Alphonz Ligouri: Trpljenje našega G. J. Kristuša	154